

Република Србија
Повереник за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности
Београд
Булевера краља Александра 15

Предмет: жалба против Министарства финансија због одбијања захтева

Правни основ: члан 22. ст. 1. т. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Службени гласник Републике Србије, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010).

Опис битних чињеница:

Министарство финансија (у даљем тексту: орган власти) је одбило захтев за приступ информацијама од јавног значаја, који је поднела наша организација, позивајући се на одредбе члана 9. ст. 5. и члана 16. став 10.

Решење носи број 4-00-123/2019, а датирано је на 3.1.2020. Међутим, у стварности смо ово решење добили тек 16.1.2020, и то путем електронске поште.

Решење је донето по захтеву за приступ информацијама који је орган власти примио 18.12.2019.

Решењем је одбијен само део захтева (у вези са концесијом за аеродром у Београду) што се не наводи изричито, док смо другим актом, донетим истог датума и под истим бројем, обавештени о начину закључивања уговора о „Београду на води“, из чега би вероватно требало извести закључак да орган власти не поседује тражене информације (није изричито наведено). Видети у прилогу: http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Ministarstvo_finansija_-_Beograd_na_vodi.pdf

Захтевом смо тражили следеће:

1. Сва обавештења о примљеним периодичним извештајима које су Влада Србије, АД Аеродром Никола Тесла, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре или неко друго правно лице доставили у вези са јавно-приватним партнерствима:

- Концесија за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром АД Аеродрома Никола Тесла Београд и обављање делатности оператера аеродрома на Аеродрому Никола Тесла Београд

- Заједничко улагање у пројекат Београд на води

2. Сва обавештења која је јавни партнер доставио Министарству финансија о евентуалним уоченим неправилностима и предузетим мерама у вези са два поменута јавно-приватна партнерства

Такође смо подсетили орган власти да су Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама, чланом 63. и 64. прописане су обавезе јавног партнера у вези са праћењем рада приватног партнера и извршавања његових обавеза из јавног уговора и обавештавања Министарства финансија о примљеним периодичним извештајима и евентуалним уоченим неправилностима и предузетим мерама.

У решењу којим одбија захтев за приступ информацијама, орган власти указује да је уговор о концесији потписан 23.3.2018, да је одлуком потпредседнице Владе од 7.2.2017. одређен степен тајности „строго поверљиво“ за податке садржане у предлогу закључка којим је Влада Србије усвојила предлог за доношење концесионог акта, да је одлукама председника Владе од 21.12.2018, 21.1.2019. и 22.10.2019, „за податке који се односе, односно су садржани у Уговору о концесији.... допунском уговору о концесији и протолику о ажурирању прилога уз Уговор о концесији ... одређен степен тајности „строго поверљиво“, а ради спречавања настанка тешке штете по средњорочне економске интересе Републике Србије“.

Орган власти указује да „тражилац захтева доставу докумената, да при томе не прецизира ни једну информацију којој жели да има приступ“. Такође наводи да информације ускраћује зато што „тражилац информација није определио коју информацију жели, него уопштено захтева документе“.

Орган даље цитира члан 9. ЗОСПИ, као и одредбе Закона о тајности података.

На основу последња два става, орган власти „сматра да је легитиман претежнији интерес заштита економских интереса државе у односу на интерес за приступ информацијама“.

Закључци на основу описаних чињеница:

Решење органа власти је незаконито из следећих разлога:

1. У уводу, испред изреке решења, орган власти се позива на непостојећи правни основ (непостојећи став 5. у члану 9. ЗОСПИ).
2. Из решења се не види да је орган власти применио члан 8. ЗОСПИ, а што је био обавезан, те сматрамо да је нарушио наша законска права тиме што није утврдио да је ускраћивање тражених информација **у целости неопходно у демократском друштву** „ради заштите претежног интереса заснованог на закону“.
3. Орган власти је ускратио приступ информацијама позивајући се на то да је актима Владе Србије, одређен степен тајности „строго поверљиво“ појединих докумената. Међутим, судећи по називу докумената који се помињу као „строго поверљиви“ уопште није реч о документима који су били предмет нашег захтева. Наиме, наводи се да се строго поверљивим сматра уговор о концесији за београдски аеродром, док су предмет нашег захтева била „*обавештења опримљеним периодичним извештајима које су Влада Србије, АД Аеродром Никола Тесла, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре или неко друго правно лице доставили у вези са јавно-приватним партнерством, „Концесија за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром АД Аеродрома Никола Тесла Београд и обављање делатности оператера аеродрома на Аеродрому Никола Тесла Београд“*“, као и сва обавештења која је јавни партнер доставио Министарству финансија о евентуалним уоченим неправилностима и предузетим мерама у вези са овом концесијом. Другим речима, **предмет овог захтева за приступ информацијама су били документи који се односе на спровођење уговора о концесији**, тако да се орган власти код ускраћивања не може позивати на одлуку Владе која се односи на чување тајности самог уговора.
4. Уопште узев, из решења није јасно **да ли орган власти поседује** тражене информације, односно документе у којима су оне садржане, а које би морао да има на основу цитираних одредаба Закона о ЈПП и концесијама. Постојање таквих информација/докумената орган власти посредно потврђује тиме што је захтев одбио

решењем, позивајући се на члан 16. ЗОСПИ, док би, у случају да информације не поседује, био дужан да поступи у складу са чланом 19. и 20. ЗОСПИ. Уколико орган власти поседује тражене информације, односно документе у којима су оне садржане, онда је био дужан да приликом одлучивања о евентуалном ограничавању права на приступ информацијама **размотри потребу за ускраћивањем приступа делу или деловима сваког од тих докумената**. Другим речима, **сматрамо да не може бити исправно решење о ускраћивању права уколико није утврђено у којим документима, који су у поседу органа власти, се налазе тражене информације**.

5. Наводи органа власти према којима „тражилац захтева доставу докумената, да при томе не прецизира ни једну информацију којој жели да има приступ“ и према којима „тражилац информација није определио коју информацију жели, него уопштено захтева документе“ су нетачни и злонамерни, **срачунати су на то да одврате грађане од остваривања њиховог уставног и законског права** и стога сматрамо представљају посебан основ за жалбу („на други начин отежава остваривање права“). Наиме, у захтеву за приступ информацијама тражилац је јасно идентификовао не само информације које тражи, у мери у којој је то било могуће, већ и документе у којима би те информације требало да се налазе. Подносилац захтева је тако указао органу власти на одредбе члана 63. и члана 64. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“ број 88/2011, 15/2016 и 104/2016), које представљају правни основ за прибављање или израду појединих докумената у вези са извршењем уговора о концесији и тако му у највећој мери олакшао испуњавање законске обавезе. Имајући све то у виду, органу власти је морало бити очигледно да се захтевом траже све информације садржане у документима које је орган власти требало да идентификује на основу датог описа. С друге стране, било би апсурдно очекивати од тражиоца да наведе на неки прецизнији начин поједине информације из докумената које су му потребне, јер је тражиоцу садржина докумената непозната (то јест, управо зато и тражи од органа информације / копије докумената).

Предлог за одлуку Повереника:

На основу свега наведеног, предлагемо да Повереник уважи жалбу, поништи решење органа власти и омогући остваривање права на приступ информацијама.

Предлагемо такође да Повереник у годишњем извештају и на друге примерене начине укаже на опасну појаву порицања права на приступ информацијама због тога што тражилац наводно не тражи конкретну информацију, већ копију докумената, а са којом смо се сусретали више пута. Наиме, таква пракса код слабије информисаних грађана може узроковати да се уздрже од коришћења свог уставног и законског права.

У прилогу: копија решења:

http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Ministarstvo_finansija_-_odbijen_zahtev.pdf

За Транспарентност – Србија
Извршна директорка
Бојана Меденица

Београд, 20.1.2019.